

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)											
	۱- کدامیک از عبارتهای زیر درست است؟ الف) شاعران دوره بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوبهای کهن پرداختند. ب) شاعران دوره معاصر به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوبهای کهن پرداختند.	۰/۲۵										
	۲- متن زیر در مورد چه کسی است؟ «او از پیشگامان نثر جدید فارسی است و با روزنامه «صوراسرافیل» همکاری داشت و مجموعه نوشتههای طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او با عنوان «چرند و پرند» در آن روزنامه منتشر می شد.»	۰/۲۵										
	۳- جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی کدام یک از شاعران زیر، مانع از آن می شود که در ردیف «شاعران آزادی خواه مشروطه» قرار گیرد؟ الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی ج) ایرج میرزا د) میرزاده عشقی	۰/۲۵										
	۴- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید. الف) «جمال زاده» را با مجموعه داستان «یکی بود؛ یکی نبود» آغازگر فارسی به شیوه نوین می دانند. ب) جریان «نوگرایی» شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.	۰/۵										
۵- هر یک از آثار در ستون «الف» به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون «ب» مربوط است. (یک مورد در ستون «ب» اضافی است).	۰/۷۵											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) زمستان</td> <td>جلال آل احمد</td> </tr> <tr> <td>۲) مدیر مدرسه</td> <td>قائم مقام فراهانی</td> </tr> <tr> <td>۳) منشآت</td> <td>مهدی اخوان ثالث</td> </tr> <tr> <td></td> <td>حمید سبزواری</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) زمستان	جلال آل احمد	۲) مدیر مدرسه	قائم مقام فراهانی	۳) منشآت	مهدی اخوان ثالث		حمید سبزواری	
گروه «الف»	گروه «ب»											
۱) زمستان	جلال آل احمد											
۲) مدیر مدرسه	قائم مقام فراهانی											
۳) منشآت	مهدی اخوان ثالث											
	حمید سبزواری											
ب	سبک شناسی: (۲ نمره)											
	۶- کدام یک از واژههای داخل کمانک درست است؟ الف) شاعران در دوره بیداری به انعکاس خواستها و علایق (شخصی خود - توده مردم) پرداختند. ب) در نثر دوره بیداری، واژهها و ترکیبهای عربی نا آشنا (کمتر - بیشتر) می شود. ج) معشوق در ادبیات معاصر مانند دورههای آغازین شعر فارسی (زمینی - آسمانی) است. د) باستان گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژههای (کهن - نو) در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی، محسوس است.	۰/۵										
	۷- یکی از مضامین «نثر» دوره انقلاب اسلامی را بنویسید.	۰/۲۵										
	۸- کدام یک از عبارتهای زیر نادرست است؟ الف) توجه به قالبهای «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملک الشعراى بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» بیشتر است. ب) از نظر موسیقی و عروض، گروه «سنت گرا» بسیار پایبند به سنتهای ادبی بودند. د) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.	۰/۲۵										
۹- کدام یک از موارد زیر، جزء ویژگیهای «سطح زبانی شعر معاصر» است؟ الف) لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است. ب) صور خیال جدید و نو هستند. ج) موضوع شعر محدود نیست و تنوع دارد. د) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.	۰/۲۵											
	ادامه سوالات در صفحه دوم											

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	<p>موسیقی شعر: (۶ نمره)</p> <p>۱۰- کدام یک از ابیات زیر، با بیت: «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» هم وزن است؟</p> <p>الف) آب زنید راه را هین که نگار می رسد ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ج) هر چه داری اگر به عشق دهی د) من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش</p> <p>۱۱- برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید.</p> <p>(ناهمسان - همسان یک پایه ای - همسان دولختی)</p> <p>الف) من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش ب) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی ج) هر چه داری اگر به عشق دهی د) ای ز فرصت بی خبر در هر چه هستی، زود باش</p> <p>۱۲- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟</p> <p>تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن ج) کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت د) کافر مگر جوی زبان بینی</p> <p>۱۳- تقطیع بین کمانک، با کدام «اختیار زبانی» مطابقت دارد؟ درخت دوستی: (U - - - U -)</p> <p>۱۴- مصوت بلند / (ی) / در کدام یک از کلمات زیر، کوتاه نیست؟</p> <p>الف) عامیانه ب) ایثار ج) قیامت د) گیاه</p> <p>۱۵- اختیار «وزنی» مشترک در دو مصراع بیت زیر را بنویسید.</p> <p>آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش</p> <p>۱۶- وزن بیت: «دلا بسوز که سوز تو کارها بکند / نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند» چیست؟</p> <p>الف) مفعول مفاعله مفاعله مفاعله ب) مفاعله مفاعله مفاعله مفاعله ج) مفعول مفاعله مفاعله مفاعله د) مفعول مفاعله مفاعله مفاعله</p> <p>۱۷- بیت: «دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم»</p> <p>الف) تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید. ج) وزن بیت را بنویسید.</p> <p>۱۸- با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>«نفسم را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بندم از بند، ببینند که: / آواز از توست / همه اجزایم با مهر تو آمیخته است / همه ذراتم با جان تو آمیخته باد!»</p> <p>الف) این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ ب) یک هجای «کشیده» در مصراع «همه ذراتم با جان تو آمیخته باد» پیدا کنید.</p> <p>۱۹- اختیار وزنی بیت: «یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد» را بنویسید؟</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۲/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
۵	<p>زیبایی شناسی: (۶ نمره)</p> <p>۲۰- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>۲) در نیابد حال پخته هیچ خام</td> <td>تلمیح</td> </tr> <tr> <td>۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را</td> <td>لف و نشر</td> </tr> <tr> <td>۴) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش</td> <td>متناقض نما</td> </tr> <tr> <td></td> <td>اغراق</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت	تضاد	۲) در نیابد حال پخته هیچ خام	تلمیح	۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را	لف و نشر	۴) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	متناقض نما		اغراق	۱
گروه «الف»	گروه «ب»													
۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت	تضاد													
۲) در نیابد حال پخته هیچ خام	تلمیح													
۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را	لف و نشر													
۴) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	متناقض نما													
	اغراق													
۰/۷۵	<p>۲۱- در عبارت « درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد: «كَاذِبٌ الْفَقْرُ اَنْ يَكُونَ كَفْرًا»:</p> <p>الف) کدام قسمت، آرایه «تضمین» دارد؟ ب) ارتباط آن را با قسمت‌های دیگر متن، مشخص نمایید.</p>	۰/۷۵												
۰/۵	<p>۲۲- در کدام گزینه، واژه «مهر»، آرایه «ایهام تناسب» دارد؟</p> <p>الف) من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی ب) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده‌است ج) پرستش به مستی است در کیش مهر</p>	۰/۷۵												
۰/۷۵	<p>۲۳- با توجه به دو بیت زیر:</p> <p>بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای</p> <p>نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت شعله را زود نشانند به خاکستر خویش</p> <p>الف) کدام بیت، آرایه «اسلوب معادله» دارد؟ ب) چگونه به آرایه «اسلوب معادله» در این بیت، پی برده‌اید؟</p>	۰/۷۵												
۰/۲۵	<p>۲۴- در بیت « محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟</p> <p>الف) مراعات نظیر ب) متناقض نما ج) اسلوب معادله د) حسن تعلیل</p>	۰/۲۵												
۰/۷۵	<p>۲۵- در هر یک از بیت‌های زیر، قسمت‌های مشخص شده کدام آرایه «معنوی» را به وجود آورده است؟</p> <p>الف) سپهد پرستنده را گفت گرم ب) اگر سنت اوست نوآوری، ج) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل</p> <p>سخن‌های شیرین به آوای نرم نگاهی هم از نو به سنت کنیم کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها؟</p>	۰/۷۵												
۰/۷۵	<p>۲۶- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده الف) نام آرایه بیت را بنویسید.</p> <p>ب) دلیل خود را برای انتخاب این آرایه بیان کنید؟</p>	۰/۷۵												
۰/۵	<p>۲۷- ثابت کنید در بیت زیر، آرایه «متناقض نما» به کار رفته است؟</p> <p>«چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش هیچ دانا زین معمّا در جهان آگاه نیست»</p>	۰/۵												
۰/۷۵	<p>۲۸- در بیت: « روی و چشمی دارم اندر مهر او الف) «لفّ اول» کدام کلمه است؟ ب) «نشر دوم» را بنویسید. ج) این نوع «لفّ و نشر» چه نام دارد؟</p>	۰/۷۵												
	ادامه سوالات در صفحه چهارم													

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

هـ	<p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>۲۹- با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی»، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>یاس مثل عطر پاک نیت است یاس استنشاق معصومیت است یاس را آیینه‌ها رو کرده‌اند یاس را پیغمبران بو کرده‌اند یاس بوی حوض کوثر می‌دهد عطر اخلاق پیمبر می‌دهد</p> <p>الف) یک ویژگی فکری آن را بنویسید. ب) دو ویژگی «ادبی» بیت اول چیست؟</p> <p>۳۰- متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«چه آن بزرگ‌مرد از آن یگانه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر سرآشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیرنظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.»</p> <p>الف) دو ویژگی «زبانی» برای متن بنویسید. ب) نویسنده متن کیست؟ ج) این کتاب مربوط به کدام «حوزه ادبی» در نثرنویسی دوران بیداری است؟</p> <p>۳۱- کدام آرایه در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت» دیده نمی‌شود؟</p> <p>الف) تشبیه ب) حس آمیزی ج) کنایه د) مراعات نظیر</p> <p>۳۲- سروده زیر از «سهراب سپهری» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بیسه عشق / قهرمانان را بیدار کند.»</p> <p>الف) وزن مصراع «قایقی خواهم ساخت» چیست؟ ب) در کدام قسمت شعر «حذف همزه» صورت گرفته است؟ (ذکر یک مورد کافی است) ج) برای این قالب شعری، یک ویژگی بنویسید.</p> <p>۳۳- با توجه به متن زیر، عبارت‌های آمده، مربوط به کدام «ویژگی نثر دوره انقلاب اسلامی» است؟</p> <p>«آفتاب، چشم‌هایتان را می‌زد، برای همین دستتان را بر چشم‌های درشتتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید. جز ریش‌هایتان که پُرتر و بلندتر شده بود و رنگ چهره‌تان که آفتاب خورده‌تر و تیره‌تر. لباس نظامی به تنتان برازنده بود، شکل‌تر از همیشه که کت و شلوار می‌پوشیدید.»</p> <p>الف) ساده‌نویسی که در دوره‌های پیش شروع شده بود، در این دوره نیز ادامه یافت. ب) گرایش به برخی قالب‌های دیگر مانند خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه، شرح حال رایج شد.</p>	۱ ۱ ۰/۲۵ ۱/۲۵ ۰/۵
۲۰	فرجامتان نیک باد	جمع نمره

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح																																																													
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴																																																													
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																																																															
ردیف	راهنمای تصحیح																																																																
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره) گزینۀ «الف» یا شاعران دورۀ بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند. ۰/۲۵ ص ۱۳																																																																
۲	علامه علی اکبر دهخدا ۰/۲۵ ص ۲۰																																																																
۳	ج یا ایرج میرزا ۰/۲۵ ص ۱۷																																																																
۴	الف) داستان نویسی ۰/۲۵ ص ۷۴ ب) ققنوس ۰/۲۵ ص ۷۱																																																																
۵	۱- مهدی اخوان ثالث ۰/۲۵ ص ۷۲ ۲- جلال آل احمد ۰/۲۵ ص ۷۴ ۳- قائم مقام فراهانی ۰/۲۵ ص ۲۰																																																																
۶	ب) سبک شناسی (۲ نمره) الف) تودۀ مردم ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) کمتر ۰/۲۵ ص ۴۵ ج) زمینی ۰/۲۵ ص ۹۷ د) کهن ۰/۲۵ ص ۹۹																																																																
۷	بی‌توجهی به مادیات، دعوت به اخلاقیات، استکبارستیزی، مبارزه با بی‌عدالتی اجتماعی، استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و دفاع از وطن. (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۵ ص ۱۰۱																																																																
۸	الف یا توجه به قالب‌های «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملک الشعرا بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» بیشتر است. ۰/۲۵ ص ۴۳																																																																
۹	گزینۀ «د» یا لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است. ۰/۲۵ صص ۹۶-۹۷																																																																
۱۰	ج) موسیقی شعر (۶ نمره) گزینۀ «ب» یا «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی» ۰/۲۵ ص ۲۵																																																																
۱۱	الف) همسان یک پایه ای ۰/۲۵ ص ۵۵ ب) همسان دو لختی ۰/۲۵ ص ۵۵ ج) ناهمسان ۰/۲۵ ص ۹۳																																																																
۱۲	گزینۀ «الف» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» ۰/۲۵ ص ۲۶																																																																
۱۳	بلند تلفظ کردن هجای کوتاه ۰/۵ ص ۵۴																																																																
۱۴	گزینۀ «ب» یا ایثار ۰/۲۵ ص ۵۴																																																																
۱۵	بلند بودن هجای پایان مصراع ۰/۵ ص ۵۶																																																																
۱۶	گزینۀ «ب» یا «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» ۰/۲۵ ص ۳۸																																																																
۱۷	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">۰/۷۵</td> <td>تقطیع هجایی</td> <td>دَس</td> <td>تَم</td> <td>نَ</td> <td>دَا</td> <td>د</td> <td>قَو</td> <td>وَ</td> <td>تِ</td> <td>رَف</td> <td>تَن</td> <td>بِ</td> <td>پِ</td> <td>شِ</td> <td>دوست</td> </tr> <tr> <td>تقطیع هجایی</td> <td>چَن</td> <td>دِی</td> <td>بِ</td> <td>پَا</td> <td>ی</td> <td>رَف</td> <td>تِ</td> <td>مَ</td> <td>چَن</td> <td>دِی</td> <td>بِ</td> <td>سِر</td> <td>شِ</td> <td>دَم</td> </tr> <tr> <td>۰/۵</td> <td>نشانه‌های هجایی</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>۱</td> <td>وزن</td> <td colspan="2">مفعول</td> <td colspan="3">فاعلاتن</td> <td colspan="3">مفاعیلن</td> <td colspan="2">فاعلن</td> <td></td> </tr> </table>					۰/۷۵	تقطیع هجایی	دَس	تَم	نَ	دَا	د	قَو	وَ	تِ	رَف	تَن	بِ	پِ	شِ	دوست	تقطیع هجایی	چَن	دِی	بِ	پَا	ی	رَف	تِ	مَ	چَن	دِی	بِ	سِر	شِ	دَم	۰/۵	نشانه‌های هجایی	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	۱	وزن	مفعول		فاعلاتن			مفاعیلن			فاعلن		
۰/۷۵	تقطیع هجایی	دَس	تَم	نَ	دَا		د	قَو	وَ	تِ	رَف	تَن	بِ	پِ	شِ	دوست																																																	
	تقطیع هجایی	چَن	دِی	بِ	پَا	ی	رَف	تِ	مَ	چَن	دِی	بِ	سِر	شِ	دَم																																																		
۰/۵	نشانه‌های هجایی	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-																																																		
۱	وزن	مفعول		فاعلاتن			مفاعیلن			فاعلن																																																							
۱۸	الف) نیمایی ۰/۲۵ ب) «میخ» یا «باد» (ذکر یک مورد کافی است) ۰/۲۵ ص ۱۰۶																																																																
۱۹	آوردن «فاعلاتن» به جای «فاعلاتن» (در رکن اول مصراع) ۰/۵ ص ۸۴																																																																
۲۰	د) زیبایی شناسی: (۶ نمره) ۱) تلمیح ۰/۲۵ صص ۳۲-۳۱-۲ تضاد ۰/۲۵ ص ۶۲ ۳) اغراق ۰/۲۵ ص ۹۲ ۴) لف و نشر ۰/۲۵ ص ۵۷																																																																
۲۱	الف) سعدی حدیث «كَادَ الْفَقْرَ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا» را در سخن خویش تضمین کرده است. ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) سعدی با استفاده از این حدیث به بهترین شکل، ارتباط بین «کفر و فقر» را نشان داده است. ۰/۵ ص ۳۳-۳۴																																																																

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu			
ردیف	راهنمای تصحیح				
۲۲	گزینه «ج» یا «پرستش به مستی است در کیش مهر / برون اند زین جرگه هشیارها» ۰/۵ ص ۹۰-۹۱				
۲۳	الف) بیت «سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش» ۰/۲۵ ب) می توان دو مصراع را جا به جا کرد و به جای یکدیگر به کاربرد که این از ویژگی های آرایه «اسلوب معادله» است. ۰/۵ ص ۱۱۶ (به مفاهیمی که مقصود را برساند ، نمره تعلق می گیرد.)				
۲۴	گزینه «د» یا حسن تعلیل ۰/۲۵ صص ۱۱۲-۱۱۳				
۲۵	الف) حس آمیزی ۰/۲۵ ص ۱۱۳ ب) ایهام ۰/۲۵ ص ۹۰ ج) مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۳۰				
۲۶	الف) حسن تعلیل ۰/۲۵ ب) علت خمیدگی پشت پیران جهان دیده این است که در خاک در جستجوی ایام جوانی خود هستند. ۰/۵ ص ۱۱۷				
۲۷	کلمات «ساده» و «بسیار نقش» به هم اضافه شده است. همراهی این دو واژه با هم و مفهوم آنها، متناقض نما است. شاعر، به شکل ادبی و هنرمندانه، دو واژه را که عقلا ارتباط بین آنها غیر ممکن است، به هم مربوط نموده است. ۰/۵ ص ۶۵ (بیان مفاهیم مشابه که مقصود را برساند مورد قبول است)				
۲۸	الف) روی ۰/۲۵ ب) گهر ۰/۲۵ ج) نامرتب (مشوئش) ۰/۲۵ ص ۵۹				
۲۹	هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره) الف) این شعر در مورد مقام والای حضرت زهرا (س) است که اسوه تاریخی و مذهبی هستند. ۰/۵ ب) در بیت اول آرایه های «تشبیه» و «استعاره» به کار رفته است. ۰/۵ ص ۸۰				
۳۰	الف) نثر ساده و روان، قابل فهم - عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بی جا دیده نمی شود. ۰/۵ ب) ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ ج) تحقیقات ادبی و تاریخی ۰/۲۵ ص ۴۷ - ص ۲۰				
۳۱	حس آمیزی ۰/۲۵ صص ۱۱۴-۱۱۳				
۳۲	الف) فاعلاتن فع لن ۰/۵ ب) رکن اول مصراع دوم یا رکن دوم مصراع سوم یا رکن اول مصراع چهارم ۰/۵ ص ۱۱۹ ج) وزن عروضی دارد، کوتاهی و بلندی مصراع ها و نیز تعداد هجاها برابر نیست. تعداد ارکان یکسان نیست، نشانه های هجایی و وزن واژه های یک مصراع با مصراع دیگر برابر نیست. (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۲۵				
۳۳	الف) زبانی ۰/۲۵ ب) ادبی ۰/۲۵ ص ۱۰۲				
۲۰	" در مورد پاسخ های مشابه و درست ، نظر همکاران محترم صائب است "				
جمع نمرات					

همکار عزیز و ارجمند خدا قوت